

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

**Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

**СИЛАБУС
вибіркової дисципліни**

Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування»

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Луцьк – 2024

Силабус вибіркової дисципліни КОМПЛЕКСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ підготовки бакалавра в галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит.

Розробник: Карлін М. І., професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:

Гарант ОПП _____ Наталія Проць

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів

протокол № 1 від 28.08.2024 р.

Завідувачка кафедри _____ Олена СТАЦУК

© Карлін М. І., 2024 р.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна / заочна форма навчання	07«Управління та адміністрування», 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», Фінанси і кредит Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>		Рік навчання 4-ий
		Семестр 8-ий
		Лекції <u>6</u> / год.
		Практичні (семінарські) <u>10</u> / год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Консультації 25 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>79</u> / год. Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		<u>українська</u>

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПП: КАРЛІН МИКОЛА ІВАНОВИЧ

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри фінансів

Мобільний телефон: 067-30-69-740

E-mail: Karlin.Nicholas@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу. Дисципліна «Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки» належить до переліку вибірових дисциплін циклу загальної підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та спрямована на формування у студентів системи компетентностей щодо теоретичних та практичних засад забезпечення фінансово-економічної безпеки на всіх рівнях управління.

1. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на знаннях з вивчення курсів з основ права, економічної теорії, фінансів, основ підприємництва, загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме належній підготовці магістерської роботи.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Вивчення дисципліни передбачає з'ясування суті, функцій та особливостей фінансово-економічної безпеки в різних країнах та врахування їх в Україні; набуття навичок з аналізу ефективності заходів із забезпечення фінансово-економічної безпеки нашої країни. Завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів

системи компетенцій щодо теоретичних і практичних засад фінансово-економічної безпеки держави; характеристики складових фінансово-економічної безпеки держави (бюджетної безпеки, податкової безпеки, боргової безпеки тощо); виявленні особливостей виведення коштів в офшори; аналіз показників грошово-кредитної безпеки країни; аналізі напрямів забезпечення банківської безпеки; з'ясуванні функцій основних державних структур, що забезпечують фінансово-економічну безпеку України.

3. Результати навчання.

Знання та вміння, яких студент набуде в результаті вивчення дисципліни допоможуть йому зрозуміти основні проблеми і напрями забезпечення фінансово-економічної безпеки країни в умовах війни Росії проти України, шляхи подолання відмивання «брудних» коштів та ухилення від податків.

При вивченні курсу студенти отримають наступні компетенції:

інтегральні компетенції: здатність застосовувати знання з питань фінансово-економічної безпеки у професійній діяльності; знання вимог до написання наукових робіт з економічної безпеки загалом та фінансово-економічної безпеки зокрема; вміння чітко виражати свої думки, мати свій погляд на проблему та вміння відстоювати свою позицію щодо напрямів удосконалення забезпечення фінансово-економічної безпеки в Україні в сучасних умовах; здатність ініціювати свої ідеї при проведенні практичних занять з курсу «Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави».

загальні компетенції: здатність отримувати, аналізувати та систематизувати інформацію з базових питань програмного матеріалу навчальної дисципліни з різних джерел (підручників, навчальних посібників, чинного законодавства, періодичних видань, Інтернету тощо); здатність застосовувати норми чинного законодавства з питань фінансово-економічної безпеки; здатність використовувати нові інформаційні технології при виконанні функціональних обов'язків; здатність ефективно використовувати свій час, відповідним чином організовуючи його.

фахові компетенції: здатність застосовувати законодавство з питань забезпечення фінансово-економічної безпеки та інші правові акти, пов'язані із запровадженням в життя різних її заходів, у своїй професійній діяльності; здатність аналізувати вплив різних чинників на забезпечення фінансово-економічної безпеки в державі; здатність аналізувати податкову, бюджетну, грошово-кредитну, інвестиційну політику держави в різних економічних умовах розвитку.

Програмні результати

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

4. Структура навчальної дисципліни.

Денна форма навчання

Назви тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Тема 1. Сутність, складові та індикатори комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки держави.	24	1	2	16	5	С/ 20 балів
Тема 2. Бюджетна та боргова безпека держави.	24	1	2	16	5	С / 20 балів
Тема 3. Податкова безпека держави	24	1	2	16	5	С/20 балів
Тема 4. Безпека грошового ринку. Валютна безпека.	24	1	2	16	5	С / 20 балів
Тема 5. Безпека фінансового та банківського ринку держави.	24	2	2	15	5	С/ 20 балів
Всього годин / Балів	120	6	10	79	25	100

*Форма контролю: С – семінар.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,2 бали за кожну роботу). Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на заліку.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного

документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах тощо можуть бути присуджені додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Вони зараховуються за такі види робіт: опублікована стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікація тез-з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; за перемогу у вказаних конкурсах – 15 балів; подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відповіді на семінарських заняттях	100
Форма контролю	залік

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, або бажає підвищити рейтинг на заліку, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за залік.

Залікова оцінка визначається за результатами опитування лекційного матеріалу.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Зараховано	Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вмів їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89		Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81		Студент опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці,

		здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74		Студент опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66		Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Не-зараховано	Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетенції, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 416 с.
2. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Токсичні фінанси в фінансовій системі країни та особливості їх регулювання. *Науковий погляд: економіка та управління*. № 2 (68). Дніпро: ВД «Гельветика». 2020. С. 191-195.
3. Карлін М. І. Фінансові та інвестиційні офшори: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 103 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21447>
4. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 364 с.
5. Карлін М. І., Івашко О. А. Вплив «брудних» грошей на діяльність суб'єктів поведінкових фінансів на ринку фінансових послуг України. *Економіка та суспільство*. 2022, випуск № 41/2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1571>

Додаткова

1. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом». Голос України. 2010. 22 травня. С. 7.
2. Шевців Л. Ю., Сенишин Л. В. Шляхи підвищення фінансової безпеки банків. *Бізнес-інформ*. 2020. № 9. С. 254-262.
3. Karlin M., Suchek S. The role of green finance in the budgetary mechanism of environmental taxations in Ukraine. *Journal of Modern Economic Research*. 2021. № 4. С. 5-12.
5. Karlin M., Prots N., Prots V. Fiscal decentralization in Ukraine and the experience of UE countries. *Przesiębiorczość i innowacje w edukacji, biznesie i samorządzie*; red. nauk S. Srzypek-Ahmed, O. Ivashko. Lublin: WSEiI, 2022. S. 257–266

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. *Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського*: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
3. Україна і план: чому офшори відходять у минуле. URL : <https://www.epravda.com.ua/projects/offshore/2019/10/29/652879>
4. Острови скарбів для олігархів. URL: <https://www.epravda.com.Ua/publications/2012/06/6/324644/view>
5. Особливості правового статусу офшорних компаній. URL: <http://www.pravoznavec.com.ua>